

[Bundvad.]

resultat, at sygdom, forsømmelser, ulykker o. s. v. forøgedes med det slutresultat, at den faktiske arbejdstid faldt til 51 timer, og produktionen lå 12 pct. under, hvad den var før arbejdstiden blev forlænget. Da man igen gik til en forkortelse af arbejdstiden, da man mente at have råd dertil, steg produktionen langt udover, hvad den havde været, før man havde haft den forlængede arbejdstid. Magister Bahnsen henviser til et andet tilfælde, hvor man i et firma forkortede arbejdstiden fra 8 til 6 timer med den øjeblikkelige virkning, at produktionen faldt med 5 pct., men da arbejderne havde vænnet sig til den nye arbejdstid, kom produktionen til at ligge 15 pct. over, hvad den var, medens man havde 8 timer, og fejlprocenten i arbejdet blev mindre. Det være svaret både til A. P. Møller og til det ærede medlem hr. Boeck-Hansen.

Jeg vil også nævne en anden ting. Udvalget fik en henvendelse fra Turistforeningen for Danmark, hvori man anmodede om, at der blev givet adgang til at købe tobaksvarer på flyvepladser, i kiosker, på jernbanestationer og andre steder, hvor turisterne kom, fordi man mente, at det var heldigt, om turisterne, om jeg så må sige, kunne bruge deres sidste penge til at købe tobak, inden de rejste. Udvalget indrømmede, at turistforeningen havde ret, og foreslår nu en ændring, der giver mulighed for, at man kan købe tobaksvarer på den måde, det ønskedes. Ikke desto mindre ser man, at hr. Mogens Lichtenberg i „Politiken“ „skælder ud“ — sat i anførselstegn — over, at udvalget ikke vil indrømme dette. Man burde dog kunne vente, eller man turde dog kunne vente, at lederen af Turistforeningen for Danmark så sig bedre for, før han rettede bebrejdelser mod rigsdagen. Eller går han måske uden videre ud fra, at den henvendelse, han har rettet, ikke vil blive imødekommet? Så spørger man, hvorfor han da har rettet den.

Der er mange ændringsforslag i betænkningen, og jeg kan anbefale dem alle undtagen det, venstre stiller. Vi kan ikke gå med til, at det overlades til kommunerne at ordne sagen, fordi det vil få de mærkeligste konsekvenser i områder, hvor kommuner støder sammen.

Jeg er klar over, at der efterhånden kan vise sig visse felter, hvor det måske ikke i det praktiske liv går helt, som vi har ønsket, men skulle det vise sig at være tilfældet, kan jeg på mit partis vegne, som de øvrige har gjort det i betænkningen, erklære os indforstået med, at vi ser på sagen en gang til.

Boeck-Hansen: Jeg vil gerne straks sige, at jeg er ganske enig med det ærede medlem hr. Bundvad i, at hvis man forhøjer arbejdstiden så meget, at der bliver tale om overanstrengelse, går produktionen pr. time ned. Men der er jo tale om en arbejdstid, der her i Danmark ligger omkring 48 timer om ugen, og der kan overhovedet ikke blive tale om overanstrengelse. Der er ikke fjerneste grund til at tro, at arbejdsintensiteten vil gå op på grund af mindre anstrengelse, ikke på nogen måde, men man kan naturligvis godt sætte intensiteten op, fordi man gerne vil tjene lige så meget, som man har tjent i det tidligere antal timer. Jeg tror, man skulle foretrække straks at sætte arbejdsintensiteten op, medens man har de 48 timer. Derved forhøjede man levestandarden, og man kan ikke få begge dele, både en kortere arbejdstid og en forhøjet levestandard. Derfor vil jeg foretrække det sidste.

Iøvrigt vil jeg gerne sige, at jeg er naturligvis ganske enig med vort partis ordfører i denne sag, fuldkommen enig med ham i, at man bør indføre weekend. Jeg ville forøvrigt gerne, om man kunne finde et dansk ord i stedet for weekend. Der er nogle, der ikke er tilstrækkeligt inde i det engelske sprog, men kun lige har set indenfor, og som tror, at „week“ betyder „blød“, og det er ikke så godt i denne forbindelse. Men bortset fra dette vil jeg gerne slutte mig til lovforslaget. Jeg må dog indrømme, at jeg ville have været gladere, hvis man havde ordnet det på den måde, at de forretninger, der sælger letfordærlige varer, havde lov til at holde åbent lørdag eftermiddag. Det ville jeg synes havde været en stor fordel. Det er berørt af ordføreren for det konservative parti, at industrien har sine betænkeligheder, og det er ganske særligt af hensyn til arbejderne, særlig de husholdninger, hvor både mand og kone går på arbejde. De må jo fredag eftermiddag købe det, de skal lægge på maden om mandagen, og det bliver nok noget tørt, noget bliver måske oven i købet fordærvet inden den tid, og det synes jeg må være meget, meget uheldigt. Jeg tror, det havde været bedre, om man for disse varers vedkommende havde ladet forretningerne holde åbent lørdag eftermiddag. Jeg forstår jo godt, at man nødig vil have, at de folk, der har råd til at drage ud i weekenden, får tør mad om søndagen; men er det så ikke trist, at arbejderne skal have tør mad om mandagen? Jeg synes, man skulle have ladet disse ting følges ad. Men når socialdemokratiet går ind for, at det skal være således, bøjer jeg mig altså.